د قربانی متعلق(۶۷) مسایل

تالیف : الشیخ محمد بن صالح المنجد (حفظه الله تعالی)

پښتو ژباړه : عامر حسن (غفر له)

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

الحمدلله والصلاة والسلام علی رسول الله وعلی اله وصحبه ومن والاه اما بعد:

۱- اضحیه هغه حیوان ته وایی چی د غټ اختر په ورځوکی د الله د قربت حاصلولو په نیت سره ذبح کولی شی لکه اوښان ،ګډی او بیزي غواګانی

او اضحیه ورته ځکه وایی چی پدی ورځوکی دا د اشراق په وخت کی ذبح کولی شی یعنی د دورځی د راختو په وخت او دیته اضحیه او ضحیه هم وایی

۲- د اضحیه حکم د هجرت په دویم کال باندی نازل شوی دی او دا د اسلام د شعایرو څخه ده چی دکتاب سنت او اجماع په ذریعه سره مشروعه شوی ده

الله تعالی فرمایی خپل رب لپاره مونځ وکړه او قربانی وکړه

او د هر امت لپاره مونږ یو عبادت (حج)ګرځولی دی دی لپاره چی دالله نوم په هغه حیواناتو باندی واخلی چی الله دوی ته ورکړی دی

او قربانی کول د نبی علیه السلام نه قولا او عملا ثابت ده او پدی باندی تر وسه پوری مسلمانان عمل کوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳-د قرباني اجر او ثواب ډیر زیات دی لیکن هیڅ حدیث کی دا نشته چی

څومره مقدارکی یی ثواب دی

ابن العربی المالکی رحمه الله فرمایی : د قربانی د فضایلو باره کی خلکو ډیر
احادیث روایت کړی دی چی ټول عجایب او غرایب دی (صحیح ثابت ندی)

او باید هغه څوک دی دی مساله ته متوجه شی چی په اجتماعی ویب سایټو
باندی احادیث نشروی او یو بل سره شریکوی

۴- د جمهورو علماو په نزد قربانی سنت موکده ده او بعضی علما وایی چی دا

په قدرت لرونکی باندی واجب ده

او دا د ابو حنیفه مذهب دی او یو روایت د امام مالک او احمد نه هم شته او
شیخ الاسلام ابن تیمیه هم غوره کړی دی نو هیڅ مسلمان مومن چی قدرت
لری هغه له جایز ندی چی دی کی کوتاهی وکړی

ابو هریره رضی الله عنه فرمایی د چا چی قدرت او وس وی او بیا هم قربانی
ونکړی نو زمونږ عیدګاه ته دی نه راځی

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵- قرباني د ټولو خلکو په حق کې مشروع ده سړی وی که ښځه مسافر وی او

که مقيم د بانډی والا وی او که ښار والا مګر حاجی نو د امام مالک په نزد حاجی قرباني نشی کولی بلکې هغه باندی هديه لازمه ده او دا قول شيخ الاسلام بن تيميه رحمه الله اختيارکړی دی

او د هغه شاګرد ابن القيم هم غوره کړی دی او په معاصرينو کې د شيخ ابن العثيمين همدا قول غوره کړی دی

۶- د چا سره چې د قرباني کولو لپاره پيسې نه وی نو څه باک نشته چې د چا

نه قرض وکړی کله چې هغه اميد لری چې دا واپس کړی مثلا که چيرته يی وظيفه درلوده نو قرض به راوخلی او دمياشتې په اخرکې د تنخواه نه به يی ورته ادا کړی

يا دی د قرباني ځناور په کشتونو باندی واخلی البته که د قرض د واپس کولو اميد نه لری نو بهتره داده چې قرض ونکړی دی لپاره چې هغه شی په ځان باندی واجب نکړی چې الله پری ندی واجب کړی

شيخ الاسلام بن تيميه رحمه الله فرمايی که چيرته د قرض واپس کولو اميد يی لره نو قرض کول ورله بهتر دی او دا کار پری واجب ندی

(c) ketabton.com: The Digital Library

۷- د هغه صدقاتو څخه چې مستحب دی یو دا هم ده چې د قربانی څخه

عاجز مسکین خوشحاله کړی شی او هغه داسی چې د قربانی کولو پیسی ورله ورکړی شی یا ورته یو حیوان هدیه کړی شی چې قربانی پری وکړی د عقبه بن عامر رضی الله عنه څخه روایت دی چې نبی علیه السلام د قربانی څناور د صحابه مابین کی تقسیم کړی وو

او د ښوکارونو او نیکیو څخه دا هم ده چې د چا چې ډیری قربانیانی وی هغه دی باید یو داسی فقیر ته یوه ترینه ورکړی چې اهل او عیال لری او د خپلوانو څخه وی چې په خپل کور کی حلاله کړی او هغه او د هغه اهل ټول په خوشحالی کی شریک شی

۸- د قربانی حکمتونه

۱- د الله تعالی عبادت کول پدی سره چې دالله تعالی حکم نافذ کړی شی الله تعالی فرمایی الله ته ددی څناورو غوښی او وینی نه رسیږی بلکی هغه ته ستاسو تقوی رسیږی

۲- د ابراهیم علیه السلام د سنتو ژوندی کول

۳- د الله تعالی په مختلفو نعمتونو باندی شکر ایستل او د هغی څخه یو نعمت د حیواناتو نعمت دی

الله تعالی فرمایی دی لپاره چې هغوی خپلو فایدو ته حاضر شی او د الله نوم په معلومو ورځوکی یادکړی څکه الله تعالی دوی ته چارپایان ورکړی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳- دی لپاره چی د مختلفو هیوادونو خلک د حج په بعضی شعایروکی د یو بل سره شریک شی

۴- په ځان او اهل بیت باندی خرچه کول او دګاونډیانو او دوستانو اکرام کول او د اختر په ورځ په فقیرانو باندی صدقه کول

۹- د قربانی ذبح کول د هغی په پیسو باندی د صدقه نه غوره دی ځکه

قربانی ذبح کول د اسلام د شعایرو او د نبی علیه السلام د سنتو څخه ده

او دا د ایمه اربعه مذهب دی سعید بن المسیب فرمایی که زه په یوه بیزه باندی قربانی وکړم دا ماته ددی نه ډیر خوښ دی

چی سل درهمه صدقه ورکړم

او ځکه چی ذبح کول یو مستقل عبادت دی چی مقصود دی

الله تعالی فرمایی او خپل رب لپاره مونځ وکړه او قربانی ورکړه

اوکه چیرته ددی نه خلکو مخ واړو او ددی په ځای یی د پیسو صدقه کول شروع کړل نو دا شعیره او حکم به معطل او عبث شی

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۰- په قرباني کې اصل دادې چې دا د ژوندو په حق کې مشروع ده لکه نبي علیه السلام او د هغه صحابه و به د خپل ځانونو او اهل بیت له طرفه قرباني کوله

او د مړو له طرفه قرباني کول هم جایز دي لیکن که هغوی وصیت کړې وي نو د هغوی د وصیت تنفیذ به کیږي

یا د ژوندو سره که هغوی هم په مجازي طور سره حساب شي مثلا یوکس د خپل ځان او اهل بیت له طرفه قرباني کوي او هغه د مړو او ژوندو دواړو نیت وکړي

۱۱- د مړي د طرفه د قرباني پیسي ورکول جایز دي او فقهای کرام فرمایي

چې ددې ثواب به مړي ته رسیږي او هغې ته فایده هم رسیږي لکه ځنګه چې د هغه له طرفه د صدقه فایده هغه ته رسیږي

او شیخ الاسلام بن تیمیه رحمه الله فرمایي چې د مړي له طرفه د قرباني پیسي صدقه کول ددې نه بهتر دي چې قرباني ذبح کړې شي ځکه د مړي د طرفه قرباني کول د سلفو په وخت کې نه وو

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲- د قربانی د صحت لپاره دا شرط دی چی د چارپایانو څخه به وی لکه لکه اوښان غواګانی ګډی او بیزی او ددی ټول اقسام ځکه الله تعالی فرمایی

۱۳ -یوه ګډه او بیزه د یوکور د افرادو له طرفه کافی ده

نوکه یوکس دکور والاو نه قربانی وکړی یا یوی ښځی د خپل خاوند له طرفه یا د اهل بیت له طرفه قربانی وکړه نو دا ټول به په اجرکی شامل وی او حکم د قربانی به نافذ وی

ابو ایوب انصاری رضی الله عنه فرمایی یوکس به د ځان له طرفه او دکورو خلکو له طرفه یوه قربانی کوله او خپله به یی هم خوړله او نورو ته به یی هم ورکوله

۱۴-که چیرته قربانی کونکی په قربانی کی د یوکس د شمولیت نیت ونکړی

نو هغه به ددی نیت نه بغیر هم پکی شامل وی کله چی هغه دده د اهل بیتو څخه وی

او د اهل بیت نه مراد هر هغه څوک دی چی په عرف او لغت کی پری ددی لفظ اطلاق کیږی لکه اهل عیال ښځه او بچیان

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۵- که چیرته یوکورکی ډیر ورونړه سره د اولادو اوسیدل نو د ټولو د طرفه یوه قربانی کافی ده البته که د هریو بیل بیل کور وی نو هر یوکور والا به بیله بیله قربانی کوی

۱۶- د چا چی د یو ښځی نه ډیری ښځی وی د هغی ټولو له طرفه یوه قربانی کافی ده لکه د نبی علیه السلام یوه قربانی د هغه د ټولو بیبیانو له طرفه کافی شوی وه

لیکن یوه ښځه به د قربانی په څه شی سره خاص کولی نشی بلکی ټولی به یو شان حیثیت لری

۱۷- په اوښ کی وه کسان حصه اغستلی شی (د وه کسانو له طرفه کافی دی) او دغه شان په غوا کی هم وه کسان شریکدی شی جابر بن عبدالله رضی الله عنهما فرمایی چی د حدیبیه په موقع باندی مونږ د نبی علیه السلام سره یو ځای قربانی وکړه او یو اوښ مو د وه کسانو له طرفه حلال کړ او یوه غوا مو د وه کسانو له طرفه ذبحه کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۸- په غوا یا اوښ کې شراکت جایز دی اګرکه بعضې شریکان قربانې کول نه غواړي بلکې نذر یې منلی وي یا صدقه کول غواړي یا د میلمه لپاره غوښه کول غواړي یا وغیره وغیره او هر یو ته به د نیت ثواب میلاویږي

۱۹- په غوا یا اوښ کې د وه کسانو نه کم هم شریکیدی شي ځکه چې کله وه پکې شراکت کولی شي نو من باب اولې پکې د وه نه کم شریکیدی شي

۲۰- په ګډه او بیزه کې د یوکس نه زیات شراکت نشي کولی ځکه دی باره کې څه دلیل نشته لکه څنګه چې اته یا ډیرکسان په اوښ او غواه کې نشي شریکیدی ځکه عبادات ټول توقیفي دی د حد نه تجاوز کول پکې صحیح ندی نه دکمیت (څومره والی) په لحاظ سره او نه دکیفیت په لحاظ سره

۲۱- په قرباني کې کوم حیوان ذبح کول بهتر دی بعضې علما وایي چې افضل دادي چې ګډ ذبح کړي شي ځکه دا د نبي علیه السلام عمل دی او جمهور علماو وایي افضل اوښ دی بیا غوا بیاګډ بیا بیزه

او ددوی دلیل دا حدیث دی چې نبي علیه السلام فرمایي چا چې د جمعې په ورځ د جنابت غسل وکړ او بیا مسجد ته لاړی نوګویا کې هغه د اوښ صدقه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکړه او څوک چې په دویم ساعت کې لاړ نوګویا کې هغه د غوا صدقه وکړه او څوک چې په دریم ساعت کې لاړ نوګویا کې هغه دګډ قرباني وکړه

نو اوښ یې د ټولو نه مخکې ذکرکړه بیا یې غوا بیا یې ګډ

۲۲- د قرباني لپاره هغه حیوان افضل دی چې چاق وی غوښه یې ډیره وی په خلقت سره کامل وی ښایسته شکل لری

ابو امامه بن سهل فرمایي مونږ به د قرباني لپاره حیوانات څربول او مسلمانانو به هم څربول

د انس رضی الله عنه څخه روایت دی چې نبی علیه السلام به په دوه ګډانو قرباني کوله چې برګین او ښکره ور به وو

۲۳- باید د قرباني څناور هغه عمر ته رسیدلی وی چې شریعت د قرباني د څناور لپاره مقرر کړی دی

نبی علیه السلام فرمایي مه ذبحه کوی مګر دوه کلنی حیوان مګر که ستاسو حالت کمزوری وی نو دګډی شپږ میاشتینی بچی هم ذبح کولی شی

د مسنه نه مراد هغه دی چې غاښونه یې راغلی وی او جذعه بیا ددی نه کم دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

او مسنه په اوښانوکی د اوښ هغه بچی چی پینځه کاله یی شوی وی او شپږم یی روان وی

او په غواه‌ګانوکی هغه د غوا بچی چی دوه کاله یی شوی وی او دریم یی روان وی

او په بیزوکی چی یوکال یی شوی وی او دویم کی روان وی

او په ګډوکی چی شپږ میاشتی یی شوی وی او ومی کی داخلی وی

نو په قربانی کی ددی خاص عمر خیال کول ضروری دی نه پدی کی کموالی جایز دی او نه تجاوز

۲۴- باید د قربانی څناور د قربانی کونکی په ملکیت کی وی یا یی اغستی

وی یا ورته چا هبه کړی وی یا ورته میراث کی پاتی شوی وی

او د یتیم ولی کولی شی چی د هغه د مال څخه د هغه لپاره قربانی وکړی کله چی هغه پری خوشحالیږی اوکه ونه کړی شی نو زړه یی خفه کیږی

ابن قدامه رحمه الله فرمایی کله چی د یتیم له طرفه قربانی کوی نو په هغی باندی به صدقه نه کوی بلکی ټوله غوښه به یتیم ته ورکوی ځکه د یتیم د مال نه صدقه ورکول صحیح ندی

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۵- د قرباني د صحت لپاره شرط دادی چی په مقرر وخت کی به قرباني کوی کوم چی شریعت مقرر کړی دی

او د قرباني وخت د اختر د مونځ نه پس شروع کیږی

نبی علیه السلام فرمایی پدی ورځ کی اولنی کار چی مونږ یی کوو هغه دادی چی مونځ کوو بیا راځو او قربانی کوو او چا چی دا کار وکړو نو هغه زمونږ دسنتو تابعداری وکړه

۲۶- چا چی د اختر د مونځ نه مخکی قربانی وکړه نو دا قربانی یی نه کیږی او نه به ورله کافی شی

نبی علیه السلام فرمایی چا چی د مونځ نه مخکی قربانی وکړه نو دا صرف غوښه ده چی خپل اهل ته یی وړاندی کوی او عبادت او نسک ندی

۲۷- د قربانی وخت د څلورمی ورځی په نمر پټیدو باندی ختمیږی یعنی د قربانی څلور ورځی دی د اختر ورځ او دری ورځی د اختر د اولنی ورځ نه وروسته

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۸- د قربانی بهترین وخت اولنی ورځ ده او هغه وخت دی چی خلک د مونځ نه فارغ شی او هره بله ورځ د هغی ورځی نه بهتره ده چی راتلونکی وی ځکه پدی کی د خیر په کارکی مخکی والی دی او ښه خبره داده چی څلورمی ورځی ته قربانی وروسته نکړی ځکه چی بعضی علماو ویلی دی د قربانی ورځی صرف دری دی

۲۹- قربانی کول دورځی او دشپی دواړو وختونوکی جایز دی البته دورځی یی کول ډیر افضل دی دی لپاره چی د شعیره اظهار وشی او غریبانان یی ووینی

۳۰- که د قربانی وخت ترینه تیر شو او قربانی یی ونکړه نوکه صرف قربانی وه هیڅ باک نشته البته که نذر یی منلی وو نو د قربانی قضایی به راړوی او وروسته به یی ذبح کوی او د ذبح طریقه به همغه وی لکه څنګه چی یی اختر کی ذبح کوی

۳۱- د قربانی د شروطو څخه دا هم دی چی د ټولو عیبونو نه به پاکه وی کوم عیبونه چی د قربانی په صحت کی مانع وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځکه قرباني ددی لپاره وی چی الله ته پری قربت حاصل شی او الله تعالی نه قبلوی مګر پاک شی نو پکار ده چی د قرباني ځناور د ټولو عیبونو نه پاک وی

۳۲- په حدیثوکی څلور داسی عیبونه راغلی دی چی کوم حیوان کی موجود وی په هغی قرباني نه کیږی

برا بن عازب رضی الله عنه فرمایی چی نبی علیه السلام په مونږکی ودریده او ویی فرمایل په قربانی کی جایز ندی هغه حیوان چی په یوه سترګه باندی ړوند وی او ړوند والی یی واضح وی هغه چی ګوډ وی او ګوډوالی یی ښکاره وی هغه چی مریض وی او مرض یی ښکاره وی او هغه چی بالکل غوښه پکی نه وی

۳۳- د ښکاره مرض نه مراد هغه بیماری ده چی د هغی اثار په حیوان باندی ظاهر شی لکه تبه چی حیوان د خوراک څښکاک څخه منع کړی او هغه خارښ چی غوښه ورله خرابه کړی او په صحت باندی ورله بد اثر وکړی یا داسی زخم چی په بدن او صحت باندی ورله اثرکوی

البته معمولی مرض یا معمولی ګوډ والی یا لګ د غوښی کموالی څه پرواه نکوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳۴- پدی عیبونو پسی هغه عیبونه هم تړل کیږی (یعنی هغه به هم ددی په حکم کی وی) چی ددی پشان وی یا ددی نه سخت وی

لکه په دواړو سترګو ړوند حیوان ځکه دا د یو سترګی باندی د ړوند حیوان نه بدتر دی

مرګ ته نژدی حیوان ځکه دا د ډیر مریض حیوان نه بدتر حالت کی دی

دکوم حیوان چی یوه ښپه یا لاس کټ شوی وی ځکه دا دګوډ حیوان نه بد تر دی

۳۵- غوږ خکر لکی کوناټی که د پیدایش نه غیر موجود وی نو دداسی حیوان باندی قربانی کول درست دی اوکه چیرته کټ کړی شوی وو نو بیا هم پری قربانی جایز ده لیکن مکروه ده البته که دګډی لم کټ کړی شوی وی نو دی باندی قربانی صحیح نده ځکه دا د بدن په یو خاص جزکی نقصان دی

۳۶- په هغه حیوان باندی قربانی کول مکروه دی چی غوږ یی شلیدلی وی یا یی بعضی غاښونه ولیدلی وی یا یی خکر مات شوی وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳۷- په خصي ځناور باندې قرباني جایز ده ځکه نبي علیه السلام په دوه

داسي ګډانو باندې قرباني کړې وه چي خصیان وو او ځکه په خصي والي سره د حیوان غوښه خوږېږي ابن قدامه رحمه الله فرمايي پدې مساله کې مونږ ته هیڅ اختلاف ندی معلوم

لکه څنګه چي نبي علیه السلام په غیر خصي حیوان باندې هم قرباني کړې ده لکه اهل سننو دا حدیث روایت کړی دی ابو سعید خدري رضی الله عنه فرمايي چي نبي علیه السلام به په یو غیر خص خکرورګډ باندې قرباني کوله چي تک تور به وو

۳۸- قرباني په دوه شیانو سره متعینه کیږي یا په قول سره چي ووایي دا

حیوان د قرباني لپاره دی یا په نیت سره چي د قرباني په نیت سره یو حیوان واخلي

۳۹-کله چي یو حیوان د قرباني لپاره متعین کړی نو دی باندې یو څو

احکام لاګو کیږي

۱ددی خرڅول هبه کول وغیر جایز ندي

ځکه دا د هغه شي په څیر شوه چي نذر کولي شي مګرکه ددې نه په غوره بل حیوان یې بدل کړي یا یې خرڅ کړي چي بل ددې نه ښه واخلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چی هغی ته داسی عیب ورسیږی چی د قربانی کولو مانع ګرځی نو ضروری ده چی هغه په یو بل حیوان سره بدل شی چی روغ وی

البته که دا عیب ورته بغیر د کوتاهی او تجاوز نه ورسیږی نو بیا دی ذبحه کړی څه باک نشته

که غلا کړی شو یا ضایع شو نو د هغی په شان بل راوړل به ددی ذمه واری وی البته که بغیر د کوتاهی او بغیر د تجاوز نه ترینه ضایع شی نو خیر دی

که بچی راوړی نو د بچی حکم هم ددی حیوان دی هغی سره به ذبح کولی شی

۴۰-چا چی د قربانی نیت وکړو او بیا یی نیت فسخ کړ نو هغه باندی هیڅ

نشته البته که د قربانی د حیوان تعیین یی کړی وی نو بیا یی ذبح کول ورباندی واجب دی او رجوع نشی کولی ځکه دا په تعیین سره دده د ملکیت نه وتلی دی

۴۱- د قربانی کونکی لپاره بهتره ده چی پخپله باندی حیوان ذبح کړی کله

چی خپله ذبح کولی شی ځکه ذبح یو عبادت دی او د الله قربت دی نو باید انسان یی پخپله ترسره کړی

او ځکه دا د نبی علیه السلام طریقه وه او نبی علیه السلام په هر شی کی زمونږ لپاره نمونه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوکه پخپله یی نشوه ذبح کولی نو بل چا ته دی ورکړی چی ذبح یی کړی ورله

۴۲- د قربانی د ذبح کولو لپاره بل څوک نایب ګرځول جایز دی ځکه نبی علیه السلام په حجه الوداع کی دری شپیته اوښان پخپله ذبح کړی وو او باقی یی علی رضی الله عنه ته سپارلی وو نو هغه سل مکمل کړل

۴۳- افضل داده چی هغه چاته ذبح وسپاری چی متقی وی او د ذبح په احکامو باندی علم لری

امام قرافی فرمایی خلکو به د ذبح لپاره دین داره خلک اختیارول

او د مسلمان لپاره احتیاط دی کی دی چی خپله ذبیحه یهودی یا عیسای ته ونه سپاری

۴۴- څوک چی د قربانی اراده لری هغه له جایز ندی چی خپل نوکان ویښتان کټ کړی د ذوالحجه د اولی ورځی نه تر دی چی قربانی وکړی

ام سلمه رضی الله عنها فرمایی چی نبی علیه السلام فرمایلی دی کله چی د ذوالحجه لس ورځی راشی او یوکس د قربانی اراده لری نو هغه له جایز ندی چی د خپلو ویښتو یا څرمن نه څه شی کټ کړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

او یو بل روایت کی دی چی ندی اخلی د خپلو ویښتانو او د خپلو نوکانو نه څه شی

امام نووی فرمایی چی د ویښتو او نوکانو نه د اغستلو معنی داده چی نوک په قلم کولو یا ماتولو سره کټ کړی شی یا ویښتان په خرولو وړوکی کولو ویستلو سوزولو وغیره سره ختم کړی شی

او د ویښتانو نه مراد د سر ویښته د تخرګونو ویښته د بریتونو ویښته د نامه نه لاندی ویښته او د بدن ټول ویښتان دی

نو د اختر د مونځ نه مخکی به ویښتانوکی هیڅ ګوتی نه وهی نه به یی کټ کوی اګرکه د اختر مونځ ته د زینت کولو په نیت داکارکوی اوکه د اختر په اوله ورځ یی قربانی ونکړه نو همداسی په پاتی کیږی(یعنی ویښتان او نوکان به نه کټ کوی) تر دی چی قربانی وکړی

۴۵- دا حکم هغه چا سره خاص دی چی قربانی کوی دکور نورو افرادو ته

دا منع متوجه نده ځکه نبی علیه السلام به د خپل کور والاو د طرفه قربانی کوله او هغوی ته یی حکم نه ووکړی چی ویښتان او نوکان دی نه کټ کوی

دی وجی نه د قربانی کونکی دکور خلکو لره جایز دی چی پدی لسو ورځوکی خپل ویښتان یا نوکان کټ کړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴۶- دا نهی او منع خاص ده په هغه چا پوری چی قربانی د ځان له طرفه کوی البته که څوک د بل چا د طرفه قربانی کوی چی وصیت یی ورته کړی وی یا یی وکیل ګرځولی وی نو هغه پدی نهی کی نه شاملیږی(ویښتان او نوکان کټ کولی شی)

او بعضی زنانه چی دا کارکوی چی خپل زوی یا ورور ته د قربانی ورسپاری دی لپاره چی پدی لسو ورځوکی هغه خپلو ویښتانو یا نوکانوکی ګوتی ووهی دا کار جایز ندی ځکه حکم په قربانی کونکی پسی متعلق دی برابره ده که خپله قربانی وکړی یا یی بل ته وسپاری

۴۷-کله چی هغه کس چی د قربانی اراده یی وی د خپلو ویښتانو نوکانو یا د بدن د نوری حصی ویښان واخلی نو هغه باندی هیڅ کفاره نشته او دا کار یی ددی څخه مانع ندی چی قربانی به پرېږدی قربانی یی صحیح ده او قربانی یی نه باطلیږی لکه دا بعضی خلکوګمان دی بلکی الله ته به توبه اوباسی(او قربانی به کوی)

۴۸- که چیرته د ویښتانو یا نوکانوکټ کولو ته یی ضرورت راشی نو هیڅ باک نشته چی کټ یی کړی لکه یو نوک یی مات شی او دردکوی تکلیف ورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسوی نو هیڅ حرج نشته چی کټ یی کړی یا یو ویښته یی په سترګو پروت وی او کټ یی کړی یا یو ویښته کټ کړی دی لپاره چی دغه ځای زخمی شوی دی او دوایی پری اچوی

او په ویښتوګمنزولوکی هیڅ حرج نشته اګرکه بعضی ویښتانو وغورځیګی بغیر د قصد نه

۴۹- د ذبح د ادابو څخه دا هم ده چی د قربانی ځناور د ذبحی ځای ته په

نرمی سره بوځی او سختی دی پری نه کوی د ابن سیرین څخه روایت دی چی عمر رضی الله عنه یوکس ولیدو چی د قربانی ځناور یی په ښه باندی وهو او روان کړی یی وو هغه ورته وویل هلاک شی د مرګ ځای ته یی په ارام سره بوځه

۵۰- چاړه به د ذبح نه مخکی خه تیره کړی دی لپاره چی ځناور ته تکلیف

ورنکړی او دا د احسان څخه ده نبی علیه السلام فرمایی بیشکه الله تعالی په هر چی باندی احسان فرض کړی دی کله چی تاسو وژل کوی نه ښی طریقی سره وژل وکړی اوکله چی تاسو حیوان ذبح کوی نو ښی طریقی سره یی ذبح کړی او تاسوکی دی یو تن چاړه تیره کړه او حیوان ته دی راحت ورکړی

نو د حیوان مخامخ به چاړه نه تیره کوی نه دا چی یو حیوان ذبح کوی او بل ورته ګوری ځکه دا د احسان منافی کارونه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵۱- د ذبح په وخت د غواګانو اوګډو او بيزو راڅملول مستحب دی او داسی حال کی به نشی ذبح کولی چی ولاړی وی یا ناستی ځکه څملول یی بهتر او پدوی باندی شفقت او نرمی کول دی

او چپ طرفته به څملول کیږی ځکه پدی سره په ذبح کولوکی اسانی وی او په ښی لاس کی به چاړه نیول کیږی او چپ لاس باندی به د حیوان سر نیول کیږی

او څوک چی چپ لاسی وی او په ښی لاس باندی ذبح نشی کولی نو هغه به په ښی طرف حیوان څملوی لیکن قبلی ته مخامخ او په چپ لاس به یی ذبح کوی ځکه دده دا کار په اسانی سره د ذبح باعث دی

او د اوښانو باره کی سنت دادی چی په ولاړه به نحرکولی شی شاته دوه ښپی به یی کولاو وی او مخی ته به تړلی شوی وی

۵۲-د ذبح کونکی قبلی طرفته مخ کول او د ذبیحه قبلی طرفته متوجه کول مستحب دی او دا په هری قربانی کی مستحب دی لیکن په هدی او قربانی کی یی استحباب موکد دی د ابن عباس رضی الله عنهما څخه روایت دی چی باید یو تن دی پټاسوکی ذبیحه پخپل او د قبلی په درمیان کی وګرځوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵۳- قرباني يو عبادت دی او هر عبادت کې نیت ضروري وی نبي علیه

السلام فرمایي د ټولو اعمالو دارو مدار په نیتونو باندی دی او د هر چا لپاره د

عمل هغه ثواب دی چې هغه یې نیت وکړی او نیت ځکه ضروري دی چې مونږ

پدی سره د عبادت او عادت مابین کې تمییزکولی شو

او د قرباني د ځناور اغستل او په خپل مقرر وخت کې ذبح کول کافي دی ځکه

د نیت تعلق د زړه سره دی او اعمال پدی باندی دلالت کوی

۵۴- د ذبح په وخت بسم الله الله اکبر او دعا ویل پکار دی نو داسی به وایی

بسم الله الله اکبر اللهم ان هذا منک ولک اللهم تقبل مني یا تقبله عن فلان

کله چې د بل چا لطرفه قرباني کوی

او پدی کلماتوکې واجب صرف بسم الله ده باقي کلمات ویل مستحب دی

۵۵- د قرباني د ځناور او د هدی د غوښو خرڅول جایز ندی نه ددی د

څرمونو ویښتانو وړیو خرڅول جایز دی ځکه چې کوم شی د الله د عبادت په

طور سره اداکړی شی هغې کې واپسی جایز نده او ددی شیانو خرڅول یو نوع

واپسی ده

امام احمد فرمایي سبحان الله څرنګه دا خرڅوی او دا یې د الله لپاره قرباني

کړی ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵۷- جایز نده چې قصاب ته د قربانۍ نه څه غوښه وغیره ورکړی د هغه د ذبح یا خدمت په مقابل کې

د علي رضی الله عنه ددې حدیث د وجې هغه فرمایي نبي علیه السلام ما ته امر کړی وو چې زه د هغه په اوښانو باندې قایم وسم او د هغې غوښې څرمنې صدقه کړم او قصاب ته د هغې نه هیڅ ورنکړم او نبي علیه السلام فرمایلی وو چې هغه (قصاب) ته یې مونږ د خپل طرفه ورکوو

او ځکه چې قرباني د الله لپاره ذبح شوې ده نو قصاب ته د هغې څه حصه ورکول د خرڅولو مشابه دي او دا یو نوع رجوع کول دي په قربانۍ کې چې جایز ندي

۵۸-کله چې قصاب فقیر وي یا ملګری وي نو څه باک نشته چې هغې ته د صدقې په طور ورکړی شي یا د هدیه په طور لیکن مخکې نه به یې شرط نه وي لګولی چې که ذبح به مې درله وکړه ما له به یې راکوي

نو دا قصاب به د یو عام غریب حیثیت لري بلکې ده له یې ورکول بهتر دي ځکه چې ده تکلیف وکه او ځان یې ستړی کړی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵۹- د قرباني کونکي لپاره جايز دي چي د قرباني غوښه وخوري يا يي چا ته هديه کړي يا يي صدقه کړي

الله تعالی فرمایي پخپله یي هم وخوري او غریب فقیر ته یي هم ورکړی

او بل مقام کي فرمايي تاسو يي هم وخوري او غريب سوال کونکي ته يي هم ورکړي دغه شان مونږ دا حيوانات ستاسو تابع ګرځولي دي دي لپاره چي تاسو شکر وکړي

۶۰- علماو په هغه مقدارکي اختلاف کړي دي چي قرباني کونکي يي خوري يا يي هديه کوي يا يي صدقه کوي

ليکن پدي کي اساني ده او راجح خبره داده چي دري حصي يي کړي يوه حصه وخوري يوه هديه کړي يوه صدقه کړي

او دا د ابن مسعود او ابن عمر رضي الله عنهما قول دی

ابو جعفر النحاس فرمايي

او د اکثرو علماو رايه داده چي د هغي شخه ابن مسعود ابن عمر عطا ثوري چي دري حصي کړي شي يوه حصه صدقه کړي يوه هديه کړي او يوه خپله او دکور خلک وخوري

اوکه ددريمي حصي نه ډيره يي وخوړه خه باک نشته

(c) ketabton.com: The Digital Library

۶۱- په قربانۍ کې د وکیل باره کې حکم دادی چې که هغه ته موکل (چا چې دا وکیل ګرځولی دی) هغه ورته اجازت کړی وو چې ویې خوري ترینه یا یې صدقه کړي یا یې هدیه کړي نوکولی یې شي اوکه نه وو نو موکل ته به یې روغه سپاري

۶۲- د قربانۍ غوښه صدقه کول او فقیرانو ته ورکول واجب دي برابره ده که لږه وي اوکه ډیره او د وجوب دلیل دالله دا قول دی چې خپله یې هم وخوري او غریبانو ته یې ورکړي

۶۳- اهل ذمه ته د قربانۍ د غوښې ورکول جایز دي خصوصا کله چې هغوی غریبانان وي یا د قربانۍ کونکي ګاونډیان وي یا یې رشته دار وي یا د هغوی زړونه د ایمان طرفته مایل کول مقصود وي

الله تعالی فرمایي : الله تاسو د هغه خلکو نه نه منع کوي چې تاسو سره یې جنګ ندی کړی او تاسو یې له کورونو څخه نه یې ویستلي چې تاسو د هغو سره نیکي وکړئ او هغوی سره احسان وکړئ بیشکه الله د احسان کونکو سره مینه لري

(c) ketabton.com: The Digital Library

۶۴- په احادیثوکی ثابته ده چی نبی علیه السلام د قربانی د غوښو د ذخیره

کولو نه یوکال منع کړی وه او بیا یی اجازت ورکړی وو یعنی د غوښی د ذخیره کولو نه د منع حکم منسوخ شوی دی او دا د جمهورو علماو موقف دی

د سلمه بن اکوع رضی الله عنه څخه روایت دی چی رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلی دی کله چی یوکس پتاسوکی قربانی وکړی نو دا دی په دریمه ورځ پداسی حال کی نه صباح کوی چی کورکی یی د قربانی غوښی نه څه شی پاتی وی

کله چی راروان کال راغلی صحابه و وویل ای دالله رسول مونږ همغه شان کار وکړو لکه پروس کال چی موکړی وو

نبی علیه السلام وفرمایل : خپله یی هم وخوری او نورو ته هم ورکړی او ذخیره یی هم کړی البته پروس کال په خلکو باندی سختی وه نو ما غوښتل چی تاسو ورسره مدد وکړی

۶۵- اصل داده چی قربانی به د قربانی کونکی په ملک اوکلی کی وی او

همغه کلی کی به یی غوښه تقسمیږی لیکن دکلی او ملک نه باهر یی کول هم جایز دی کله چی حاجت وی یا پکی فایده وی

لکه کله چی یوکلی کی قربانیانی ډیر شی او غریب خلک کم وی یا بل کلی کی حاجت او غربت ډیر وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

۶۶- هغه کس چی خپل وطن کی ندی هغه له جایز دی چی په خپل وطن کی یوکس وکیل مقرر کړی او قربانی ورته وسپاری او هغه یی خلکوکی تقسیم کړی

۶۷- قربانی د عقیقه په ځای باندی کار نکوی ځکه دا هر یو بذاته مقصود عبادت دی او د هر یو سبب مختلف دی نو یو د بل قایم مقام نشی کیدای

والله اعلم

وصلی الله علی نبینا محمد صلی الله علیه وسلم

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library